

хрестоцвіті посіви (тифон + жито, тифон + тритикале, овес + ріпак) та змішані зернові та бобові посіви (жито або тритикале + озима вика, овес + яра вика).

Поля в даному господарстві вкриті культурними рослинами протягом усього вегетаційного періоду, щоб контролювати ріст бур'янів. Це також допомагає максимізувати використання сонячної енергії та атмосферного азоту[2].

На полях, схильних до ерозії, використовують лише ґрунтозахисні сівозміни. До них відносяться ячмінь з підсівом еспарцету, еспарцет, озима пшениця, просо і гречка.

Таким чином, сівозміна в системах органічного землеробства є важливим фактором сталого розвитку сільськогосподарського виробництва, створення поживного та водного режимів для культурних рослин, правильного балансу гумусу та оптимізації фітосанітарного стану посівів в екологічно безпечний спосіб.

Виходячи з вище сказаного, можна констатувати наступне. У сфері сільськогосподарського виробництва органічне землеробство реалізує на практиці основні положення концепції сталого розвитку. Його впровадження у виробництво дає майбутнім поколінням надію на частку світових біологічних ресурсів.

Література:

1. Писаренко В.М., Антоненко А.С., Лук'яненко Г.В., Писаренко П.В. Антоненко Семен Свиридонович життєвий шлях та його система органічного землеробства. наук. ред. В. М. Писаренко. Полтава. 2024. 153 с.
2. Патица В.П. Біологічний азот у системі землеробства. В.П. Патица, Т.Т. Гнатюк, Н.М. Булеца, Л.В. Кириленко. Землеробство. 2015. Вип. 2. С. 12-20.
3. Рахметов Д.Б., Горобець С.О. Алелопатична роль альтернативних сидеральних культур у функціонуванні агрофітоценозів. 2000. №10. С. 22-24.
4. Тимірязєв К. А. Сонце, життя та хлорофіл: обрані роботи. М: Сільгосп. 1956. 227 с.

ВПЛИВ ПРОМИСЛОВОСТІ, ІННОВАЦІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ НА ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Хребтов О.Р.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
alekseykhrebtov2005@gmail.com*

Актуальність. Сталий розвиток є ключовою концепцією сучасної економіки, що передбачає баланс між економічним зростанням, соціальним достатком і збереженням природного середовища. Одним з важливих аспектів є підтримка економічної активності через промисловість, розвиток інновацій та створення сучасної інфраструктури. Ці три елементи відіграють вирішальну роль у забезпеченні довгострокової конкурентоспроможності економік, підвищенні продуктивності праці та покращенні якості життя населення тому дослідження економічних вимірів у цих сферах стає особливо актуальним.

Метою статті є аналіз впливу промисловості, інновацій та інфраструктури на досягнення сталого розвитку. Особлива увага приділяється тому, як ці сфери взаємодіють між собою.

Для досягнення мети в цій статті було застосовано теоретичні методи дослідження: спостереження, порівняння, аналізу.

Результати. Промисловість, інновації та інфраструктура, як показав аналіз джерел [1-3], відіграють ключову роль у досягненні цілей сталого розвитку, забезпечуючи економічний прогрес, соціальну стабільність та екологічну стійкість. Взаємозв'язок між цими елементами є фундаментальним для створення стійкої економіки, яка відповідає потребам сучасного суспільства.

Промисловість є рушійною силою економічного зростання, забезпечуючи робочі місця, підвищуючи рівень життя та сприяючи розвитку інших секторів економіки. Однак традиційні форми промислового виробництва можуть мати негативний вплив на навколишнє середовище, сприяючи викидам парникових газів, забрудненню водних ресурсів і виснаженню природних багатств. У цьому контексті важливою є переорієнтація промисловості на використання стійких технологій та практик, які мінімізують вплив на довкілля. Впровадження екологічно чистих технологій та ресурсоефективних виробничих процесів дозволяє не лише зменшити негативний вплив на природу, але й підвищити конкурентоспроможність підприємств на світовому ринку.

Інновації є одним із основних чинників, що сприяють досягненню сталого розвитку. Вони дозволяють знаходити нові рішення для складних проблем, таких як зміна клімату, виснаження ресурсів і соціальна нерівність. Інноваційні технології, зокрема в галузі енергетики, транспорту та інформаційних технологій, можуть кардинально змінити спосіб виробництва та споживання ресурсів, сприяючи економічному зростанню без шкоди для довкілля. Наприклад, розвиток відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна та вітрова, дозволяє зменшити залежність від викопних видів палива та знизити викиди вуглекислого газу, що є ключовим для боротьби зі змінами клімату. Інновації також сприяють розвитку економіки, створюючи нові ринки та робочі місця в галузях, пов'язаних із захистом навколишнього середовища та сталим розвитком.

Інфраструктура є основою для економічного розвитку та соціальної інтеграції. Якісна інфраструктура – транспортні мережі, енергетичні системи, телекомунікації та водопостачання – забезпечує доступ до ринків, покращує умови життя населення та сприяє економічній мобільності. Вона також сприяє зменшенню нерівності між регіонами, забезпечуючи доступ до ресурсів та послуг навіть у найвіддаленіших і найбільш вразливих районах. Інфраструктурні проекти, що враховують принципи сталого розвитку, допомагають зменшити негативний вплив на навколишнє середовище через впровадження енергоефективних технологій, використання екологічно чистих матеріалів і планування міської інфраструктури з акцентом на зниження викидів і збереження природних ресурсів.

Інтеграція промисловості, інновацій та інфраструктури є основою для досягнення більшої економічної стійкості. Створення нових виробничих секторів, що використовують стійкі технології, сприяє підвищенню продуктивності та створенню нових робочих місць. Інвестиції в інфраструктуру та інноваційні рішення можуть стимулювати розвиток малих і середніх підприємств, підвищуючи економічну активність у регіонах, що відстають у розвитку. Це також знижує рівень соціальної нерівності, надаючи всім верствам населення рівні можливості для участі в економічному житті.

Однак для того, щоб промисловість, інновації та інфраструктура мали дійсний вплив на сталий розвиток, необхідно враховувати екологічні та соціальні аспекти. Перехід до економіки, яка передбачає мінімізацію відходів та повторне використання ресурсів, може стати важливим етапом у трансформації промислового сектора. Водночас розвиток інновацій повинен бути спрямований не тільки на технічні досягнення, але й на створення соціальних інновацій, які дозволять покращити якість життя людей, підвищити рівень освіти та забезпечити доступ до базових соціальних послуг.

Висновки. Таким чином, промисловість, інновації та інфраструктура є взаємозалежними компонентами, що сприяють досягненню сталого розвитку. Інтеграція інноваційних технологій у промислове виробництво та розвиток інфраструктури дозволяє не тільки забезпечити економічне зростання, але й досягти соціальної справедливості та зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь.

Розумне управління цими процесами є ключем до створення стабільного і процвітаючого суспільства, яке відповідає викликам сьогодення.

Література:

1. Паризька кліматична угода. <https://greendeal.org.ua/paryzka-klimatychna-ugoda/#:~:text=Паризька%20кліматична%20угода%20—%20міжнародна%20ініціатива,конференції%20з%20клімату%20в%20Парижі>
2. Швеція може стати лідером Європи з «зелених технологій». <https://rubryka.com/2022/09/12/shvetsiya-mozhe-staty-liderom-yevropy-z-zelenyh-tehnologij/>
3. Індустрія 4.0. <https://koeebox.com/ua/terminy-i/industrija-4-0/#:~:text=Індустрія%204.0%20—%20це%20новий%20підхід,дає%20можливість%20використовувати%20штучний%20інтелект>.

НОВІ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Шевченко Б. О.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
shevchenkob68@gmail.com*

Сьогодні людство наполегливо відшукує нові моделі економіки, які б враховували сталість розвитку та екологічні обмеження. Обмеженість можливостей економічного зростання на базі традиційного економічного розвитку стає все більш очевидною у зв'язку з масштабною деградацією природних ресурсів і навколишнього середовища: виснаження та зменшення потенціалу земельних та водних ресурсів, скорочення площі лісів, кліматичні зміни, зникнення екосистем та біорізноманіття, зростання забруднення повітря і води, збільшення захворюваності та смертності тощо. Відповіддю на еколого-економічні виклики, що загострюються, стало формування концепції сталого розвитку як нової парадигми розвитку людства у XXI ст.

Слід зазначити, що трактування поняття «сталий розвиток» (sustainable development) у світі і в Україні часто різняться. У нашій країні такий розвиток асоціюється насамперед з економічним зростанням, що відображається у збільшенні ВВП. У світі сталий розвиток інтерпретують як гармонійний і збалансований розвиток соціальних, економічних та екологічних процесів.

Відображенням переходу до сталого розвитку стало формулювання в наукових дослідженнях і формування в реальних економічних процесах нових моделей економіки: «зеленої» економіки (green economy), циркулярної економіки (circular economy) або економіки замкненого циклу, низьковуглецевої економіки (lowcarbon economy), біоекономіки (bioeconomy), економіки на основі «зеленого» зростання (green growth), «синьої» економіки (blue economy) тощо. З'являються й нові, гібридні види, наприклад, циркулярна біоекономіка (circular bioeconomy). І всі ці економічні моделі не є теоретичними вигадками вчених-економістів, вони вже дуже швидко втілюються в життя.

Так, ЄС ухвалив цілком реалістичні та обґрунтовані стратегії розвитку «зеленої», циркулярної та біоекономіки до 2030-2050 рр. з конкретними цілями, кількісними індикаторами та механізмами, спрямованими на їх досягнення. Тут слід відзначити стратегічний документ ЄС «Зелений курс» (Green Deal), ухвалений наприкінці 2019 р. [1]. У 2020 р. більшість провідних економічних держав світу оголосили своєю метою досягнення вуглецевої нейтральності, нульового балансу викидів парникових газів до 2050-2060 рр. Серед цих держав – країни ЄС, потужні економіки Азії (Китай, Японія, Південна Корея, Казахстан), Бразилія. За президента Д. Байдена приєднуються до цієї